

Besluit van de gouverneur betreffende invoering van tijdelijk verbod op onttrekking van water uit onbevaarbare waterlopen

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De wet betreffende de onbevaarbare waterlopen van 28 december 1967, artikel 23bis;
- Het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van diverse bepalingen uit de wet onbevaarbare waterlopen van 7 mei 2021, artikel 31.

Vormvereisten

De volgende vormvereiste is vervuld:

- De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid, CIW Adviesgroep Droogte, heeft advies gegeven op 14 september 2026.
- Het provinciaal droogteoverleg heeft een voorstel geformuleerd voor dit besluit in het overleg van 14 september 2026.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op het eindrapport "Uitwerking van een reactief afwegingskader voor prioritair watergebruik tijdens waterschaarste" dat in de mededeling van de Vlaamse regering van 30 april 2021 bekrachtigd werd en de daarin voorgestelde droogte-indicatoren en hun bijhorende drempelwaarden. Dit besluit houdt eveneens rekening met verdere gebied specifieke informatie die aangeleverd is tijdens het provinciaal droogteoverleg van 14 september 2026.

De CIW Adviesgroep Droogte en het provinciaal droogteoverleg van de provincie West-Vlaanderen stelden eerder al vast dat de drempels van de droogte-indicatoren op meerdere locaties in de provincie West-Vlaanderen onderschreden werden. Sinds 14 juli 2026 is een tijdelijk onttrekkingsverbod van kracht voor alle onbevaarbare waterlopen en publieke grachten in West-Vlaanderen met uitzondering van de Oostkustpolder.

De tweede helft van augustus volgde er eindelijk wat neerslag. Het aanvoerdebiet via de kanalen en bevaarbare waterwegen blijft echter beperkt. Na een tijdelijke toename van de debieten, zakken deze snel terug richting minimumwaarden. Het advies blijft om de onttrekkingsverboden aan te houden.

Dankzij enkele neerslagpieken in verschillende regio's van de provincie blijken enkele stroomgebieden opnieuw voldoende debiet te halen en is het advies om onttrekking van water er opnieuw toe te laten. Dit geldt voor het ganse werkingsgebied van de Nieuwe Polder van Blankenberge. Voor de stroomgebieden van de Poperingevaart, de Heulebeek, de Gaverbeek, de Mandel, de Devebeek en de Kerkebeek is dit gedeeltelijk het geval. De IJzer haalt opnieuw het streefpeil. De mondingsgebieden van de Grote Kemmelbeek, de Martjesvaart en de Handzamevaart staan onder invloed van het peil van de IJzer en voor deze zones is eveneens het advies om er het tijdelijk onttrekkingsverbod op te heffen.

Met dit besluit wordt tegemoet gekomen aan de doelstellingen die bijdragen aan het integraal waterbeleid conform artikel 1.2.2. 1° (de bescherming, de verbetering of het herstel van oppervlakte en grondwaterlichamen), 3° (het duurzaam beheer van de voorraden aan oppervlakte- en grondwater) en 6° (het terugdringen van het risico op waterschaarste).

Bekendmaking van dit besluit

Dit besluit wordt bekend gemaakt door publicatie in het provinciaal bestuursmemoriaal.

Daarnaast wordt aan de bevoegde besturen en administraties gevraagd om dit besluit en de bijhorende kaart bekend te maken via:

- Het e-loket wateronttrekking uit onbevaarbare waterlopen (<https://www.wateronttrekking.be>);
- De website <https://www.vlaanderen.be/droogtemaatregelen>;

- De website van de provincie;
- De website van de betrokken lokale besturen.

Het besluit wordt bezorgd aan de betrokken waterbeheerders, lokale besturen, politiezones en de toezichthouders.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid;
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (waterwetboek);
- De Europese habitatrichtlijn (92/43/EEG) inzake de bescherming van de natuurlijke habitat en de wilde flora en fauna;
- Het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Natuurdecreet), artikel 16, 26bis en 36ter.

DE GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE WEST-VLAANDEREN BESLUIT:

Artikel 1.

Het is verboden water te onttrekken uit alle onbevaarbare waterlopen en publieke grachten in West-Vlaanderen met uitzondering van:

- De onbevaarbare waterlopen en publieke grachten in het werkingsgebied van de Nieuwe Polder van Blankenberge en de Oostkustpolder;
- De mondingsgebieden van de Grote Kemmelbeek, de Martjesvaart en de Handzamevaart;
- Afgebakende segmenten van het stroomgebied van de Poperingevaart, de Heulebeek, de Gaverbeek, de Mandel, de Devebeek en de Kerkebeek.

De zones waar het tijdelijk onttrekkingsverbod van toepassing is is op de kaart in bijlage weergegeven in een rode kleur. De segmenten die een uitzondering vormen op het tijdelijk onttrekkingsverbod zijn aangeduid met een groene lijn op de kaart in bijlage.

Dit besluit vervangt de voorgaande besluiten tot invoering van een tijdelijk verbod op het onttrekken van water uit onbevaarbare waterlopen van 19 mei 2026 en van 13 juli 2026.

Artikel 2.

Op de tijdelijke onttrekkingsverboden van artikel 1 zijn volgende uitzonderingen van toepassing:

1. Onttrekkingen met weidepompen voor drenking van vee in weides. Weidepompen omvatten zowel mechanische weidepompen als weidepompen op zonne- of windenergie;
2. Onttrekkingen met zonnepompen voor weidevogels;
3. Onttrekkingen door hulpdiensten in geval van nood wanneer er geen alternatief voorhanden is;
4. Onttrekkingen voor het vullen van spuittoestellen om gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken, op voorwaarde dat de gebruiker van de toestellen dusdanig te werk gaat dat er geen risico op puntverontreiniging is;
5. Door de waterbeheerder gemachtigde onttrekkingen via een gravitaire overloop met vaste hoogte die er voor zorgt dat er enkel een onttrekking gebeurt wanneer de minimumpeilen verzekerd zijn;

Artikel 3.

Toezicht en handhaving van dit besluit verloopt zoals geregeld door of in uitvoering van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 en titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en het Wetboek van strafvordering.

Artikel 4.

Dit besluit treedt in werking vanaf 17 september 2026 tot het wordt opgeheven bij besluit van de gouverneur.

Brugge, 15 september 2026

De gouverneur van de provincie West-Vlaanderen,

Carl DECALUWE

Onttrekkingsverbod in West-Vlaanderen

17 september 2026

